

Konstens Hus inleder höstsäsongen med att på övre planet visa en utställning av målaren och grafikern Hans Johansson. Han är en norrbottning som efter sin utbildning blivit stannande i Stockholm men som då och då även ställt ut här hemma.

Jag lade märke till hans bilder redan i mitten av på sjuttioalet då han gick sin förberedande utbildning på Sunderby folkhögskola och har kunnat följa honom genom åren.

Redan tidigt var han en driven tecknare med säker formkänsla och sinne för grafiska kvaliteter i förhållandena mellan ljus och mörker. I den grafiska produktionen har man kunnat följa en konsekvent utvecklingslinje hela vägen fram till idag.

När det gäller måleriet har utvecklingen varit svårare att överblicka, den har rört sig i outgrundliga språng och knyckar. Från det ena spåret till det andra. I detta ligger ju ett sökande. En undersökande hållning är i sig rekommendabelt. Själv säger Johansson att han är en forskare med sitt arbetsfält inom färg och formområdet. På mig ter sig Johanssons aktuella utställning sorgligt nog mer som ett vilset famlande i zinkvitt. Bilderna är uppbyggda som täta mönsterytor med antingen en gestalt i förgrunden mot ett vattnat betongglasmönster i fonden eller som ett akvarium med fiskar och vattenväxter. Det ser ut som färglagda telefonklotter med en besvärande disig kritighet i karaktären, vilket är följderna av allt det vita i färgblandningarna. Lystern i en färg kan smutsas ner på många olika sätt. Med till exempel för många blandfärger i varandra slocknar färgens inre ljus. Blandningar med för mycket vitt eller svart är ett annat sätt att ta död på lyskraften. I några av de större dukarna finns det fortfarande liv. Det gäller bilden "Årstider" som har goda måleriska kvaliteter och den stora oljan "Fågelkvinnan" som i sin övre halva har ett intressant färgspel men som faller måleriskt i sin nedre. Färgen slocknar helt enkelt. Mot denna anmärkning kan ju invändas att en målning måste bestå av kontraster för att bli intressant. Stora former står mot små. Aktiva ytor mot stillsamma, kalla färger mot varma. Strukturer mot släta ytor osv. Allt är möjligt men bara så länge det är ett medvetet val. Till det krävs att konstnären också kan övertyga sin omgivning att så är fallet. Jag tror inte att Johansson gått in för att få färgerna att slockna. Det gör de automatiskt när de blivit överarbetade, eller då koncentrationen förlorats. I den här utställningen lutar sig Johansson alltför mycket tillbaka på sin goda teckningsförmåga och försummar färgen. Bilderna är till brädden fyllda med storleksmässiga formupprepningar. Det tar bort dynamiken i spelet mellan bildens komponenter. Allt blir ganska händselöst. I några få bilder har Johansson hållit tillbaka sin rädsla för tomrummet och låtit motiven spela mot en mindre aktiv bakgrund. I bilden "Vattenfallet" refererar han formmässigt till klassiskt nordiskt måleri. En flicka står framför en bergsrygg från vilket det störtar ner ett vattenfall.

Stämningen i bilden, färgållningen och den enkla kompositionen skapar en förtätad psykologisk laddning som jag önskade att fler av utställningens bilder hade. Denna bild och några av litografierna är utställningens största behållning. Bilder som "Futura" "Kalaset" och "Drift" vittnar om att Johansson har förmågan att skapa intressanta bilder. Det handlar ju inte bara om att kunna uttrycka sig, man måste ju ha något att säga också.

Bertil Sundstedt